

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА»**

Факультет управління

Кафедра логопедії та інноваційних технологій в інклюзії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи теорії мовленнєвої діяльності»

Освітня програма «Інклюзія в освіті»

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Спеціалізація 016.01 Логопедія

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри професійної
освіти та інноваційних технологій
Протокол № 1 від “___” серпня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи теорії мовленнєвої діяльності								
Освітня програма	Інклюзія в освіті								
Спеціалізація	016.01 Логопедія								
Спеціальність	016 Спеціальна освіта								
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка								
Освітній рівень	магістр								
Статус дисципліни	Вибіркова								
Курс / семестр	1 / 2								
Розподіл за видами занять	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">Заочна форма</td> </tr> <tr> <td>Лекції</td> <td style="text-align: right;">4 год.</td> </tr> <tr> <td>Практичні</td> <td style="text-align: right;">8 год.</td> </tr> <tr> <td>Самостійна робота</td> <td style="text-align: right;">78 год.</td> </tr> </table>		Заочна форма	Лекції	4 год.	Практичні	8 год.	Самостійна робота	78 год.
	Заочна форма								
Лекції	4 год.								
Практичні	8 год.								
Самостійна робота	78 год.								
Мова викладання	Українська								
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6927								

2. Опис дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи теорії мовленнєвої діяльності» є отримання здобувачами освіти глибоких теоретичних знань та практичних умінь щодо механізмів породження, сприймання і продукування мовлення.

Основними **завданнями** є вивчення і закріплення:

1. принципів і методів аналізу мовленнєвих явищ;
2. мозкової організації мовленнєвих процесів;
3. особливостей мовленнєвої діяльності;
4. механізмів породження і сприймання мовлення; функцій мови та мовлення;
5. закономірності мовленнєвого розвитку в онтогенезі.

Компетентності:

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем інклюзивної освіти.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

Програмні результати навчання

РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості інклюзії в освіті на засадах

партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Лекція 1 Основи теорії мовленнєвої діяльності як навчальна дисципліна	Мовленнєва діяльність як специфічний вид людської діяльності. Визначення поняття «мовленнєва діяльність». Загальна (фазна) структура мовленнєвої діяльності. Психологічні механізми мовленнєвої діяльності. Види мовленнєвої діяльності. Функції мови, мовлення і мовленнєвої діяльності. Специфічні особливості мовленнєвої діяльності.	Опрацювати відповідні джерела, підготувати ся до опитування
	Практична робота 1 Сприймання мовлення	Система мови і її структурні особливості. Основні одиниці мови. Парадигматичні і синтагматичні системи мови. Семантична структура слова. Психолінгвістична характеристика тексту, як засобу мовленнєвої комунікації. Основні рівні мови: фонемний, морфемний, лексико-семантичний, синтаксичний. Сукупність зв'язків між одиницями мови як її структура	Пройти тестування, заповнити таблиці
	Практична робота 2 Сприймання мовлення	Механізм смислового сприйняття мовленнєвого висловлювання.	Пройти тестування, заповнити таблиці
	Практична робота 3 Реалізація мовленнєвої діяльності	Види і форми мовлення. Форми усного мовлення. Писемне мовлення. Психологічна і психолінгвістична характеристика письма і читання як видів мовленнєвої діяльності	Пройти тестування, заповнити таблиці
	Лекція 2 Психолінгвістичні закономірності оволодіння мовою і формування мовленнєвої діяльності в онтогенезі.	Формування мовленнєвої діяльності в онтогенезі. Періодизація мовленнєвого розвитку. Характеристика послідовних етапів мовленнєвого розвитку в дитячому віці. Критичні періоди розвитку мовленнєвої діяльності. Закономірності	Опрацювати відповідні джерела, підготуватися до опитування

		формування лексичної сторони мовлення в онтогенезі. Психологічні закономірності оволодіння значенням слова в онтогенезі. Дитяча словотворчість в період оволодіння системою рідної мови. Формування граматичної сторони мовлення в онтогенезі. Типові граматичні помилки в мовленні дітей, як відображення специфічних особливостей оволодіння системою рідної мови в онтогенезі. Концепції формування мовленнєвої свідомості в онтогенезі. Мовлення дорослих, як фактор формування мовленнєвої діяльності в онтогенезі.	
Практична робота 4 Експериментальні дослідження в психолінгвістиці. Патопсихолінгвістичні дослідження		Асоціативний експеримент. Метод семантичного деференціалу. Метод доповнення. Метод прямого тлумачення. Метод класифікації. Автоматичний аналіз тексту. Характеристика мовлення при окремих захворюваннях. Порушення мовлення	Пройти тестування, заповнити таблиці
Самостійна робота (78 год)		Пройти курси, опрацювати джерела	Онлайн курси

4 Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція, контрольні роботи	20
Практичні заняття	60
Самостійна робота	20
Максимальна кількість балів	100

5 Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу, 4 курс денна

Види навчальної роботи	Навчальні тижні															Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Лекції/контрольні					10									10		20
Практичні					30									30		60
Самостійна р-та						10									10	20
Всього за тиж-нь					40	10								40	10	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери, ІТ-технології
Література	
1. Загнітко А., Михальченко М. Основи психолінгвістики: науковонавчальне видання. Донецьк: ДонДУ, 2008. 233 с.	
2. Засекіна Л.В., Засекін С.В. Вступ до психолінгвістики. Острого: Нац. ун-т "Острозька	

академія", 2002. 168 с.

3. Засекіна Л.В., Засекін С.В. Психолінгвістична діагностика. Луцьк: РВВ "Вежа" Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. 188 с.
4. Калмикова Л. О. Психологія мовлення і психолінгвістика: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Переяслав-Хмельницький : ПереяславХмельницький пед. ін-т, 2008. 325с.
5. Коломійцева О. А. Навчальний посібник до спецкурсу "Психолінгвістика".Київський держ. лінгв. ун-т. Київ, 1999. 131с.
6. Куранова С. І. Основи психолінгвістики: навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 208 с

Додаткова

1. Засекіна Л. В. Психолінгвістика, мовленнєва діяльність, особистість: співвідношення понять у контексті мовленнєвої генези дитини. Психолінгвістика : наук.-теорет. зб. Переяслав-Хмельн. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. ПереяславХмельницький. 2008. - Вип. 2. - С. 14-20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psling_2008_2_2
2. Мазурок М. Мова і мовлення як предмет психолінгвістики. Нова педагогічна думка. 2014. № 1. С. 55-58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2014_1_17
3. Ткач О. М. Методи дослідження семантичних полів слів/ Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія соціальнопедагогічна. - Кам'янець-Подільський, 2013. Вип. 23(2). С. 350-357. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkp_sp_2013_23\(2\)_48](http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkp_sp_2013_23(2)_48)

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 104 тел. (0342) 54-12-35 https://kpoit.pnu.edu.ua
Викладач	Джус Оксана Володимирівна Лукачович Галина Олександрівна
Контактна інформація викладача	oksana.dzhus@pnu.edu.ua halyna.lukachovych@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. ➤ Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням</p>

	про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/ Coursera, Prometheus, Edera, Futurelearn, ВУМ, Дія, Всеосвіта, Наурок, Освіторія, ua.udemy та ін.
--	--

Викладач
Асистент

Джус О.В.
Лукачович Г.О.
